

UCHWAŁA NR XXXII/272/2016

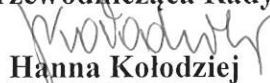
Rady Gminy Grudziądz

z dnia 21 grudnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487) art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224 i poz. 437) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grudziądz.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku.

Przewodnicząca Rady

Hanna Kołodziej

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach. Program został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Grudziądz.

PRZEWODNICZĄCA RADY
mgr Hanna Kołodziej

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2017 ROK

Rozdział 1

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn. zm.). Nadrzędnym celem Programu jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszanie rozmiarów problemów już istniejących. Program jest kontynuacją sprawdzonych w poprzednich latach działań, ale podejmuje również nowe przedsięwzięcia, które mają zwiększyć skuteczność działań. Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów spowodowanych przez używanie alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka.

Wśród licznych problemów społecznych, problemy związane z alkoholem są szczególnie trudne do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód zdrowotnych, kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie wywołują i jakie ponoszą pojedyncze jednostki, rodziny i wreszcie całe społeczeństwo. Rozmiary szkód mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec alkoholu i problemów z nim związanych prowadzone także na szczeblu samorządu gminnego poprzez realizację gminnych programów.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętych w następujących aktach prawnych i dokumentach:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2022.

Realizatorem Gminnego Programu jest Urząd Gminy Grudziądz.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana jest przez Wójta

Gminy Grudziądz w drodze zarządzenia nr 18/2013 z dnia 31 maja 2013 roku. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosi 15% najniższego wynagrodzenia brutto za jedno posiedzenie.

Rozdział 2

Diagnoza problemów uzależnień

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., z czego 80% stanowią mężczyźni, zaś osób pijących szkodliwie na ok. 2,5 mln (źródło PARPA). Każdego roku w placówkach leczenia odwykowego zarejestrowanych jest ponad 230 tys. osób z rozpoznaniem zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu. Badania pokazują, że ok. 20% wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem. Każdego roku w Polsce rodzi się ok. 900 dzieci z pełnoobjawowym płodowym zespołem alkoholowym, ale już dziesięć razy więcej dzieci ma rozmaite zaburzenia rozwojowe spowodowane alkoholem. W rodzinach z problemem alkoholowym wychowuje się ok. 1,5-2 mln dzieci, z czego ok. 500 tys. znajduje się w sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu i wymaga natychmiastowej interwencji.

Jednym z zaburzeń ściśle skorelowanym z alkoholem jest przemoc w rodzinie. Badania pokazują, że co trzeci Polak (36%) przyznaje, że przynajmniej raz doświadczył którejkolwiek z form przemocy, a niemal w co piątej rodzinie dochodzi do konfliktów z powodu nadużywania alkoholu.

Raporty policyjne pokazują, że wśród 148 753 podejrzanych o przestępstwa drogowe pod wpływem alkoholu było 136 643 osób dorosłych i 788 nieletnich, a pod wpływem narkotyków 873 dorosłych i 5 nieletnich (źródło statystyki Komendy Głównej Policji).

Wszystkie te napawające niepokojem zjawiska potwierdzają potrzebę monitorowania i podejmowania działań profilaktycznych.

W Gminie Grudziądz zamieszkiwanej przez 12 126 mieszkańców (stan na 30.06.2016 r.) szacuje się, że ok. 2 % mieszkańców może być uzależniona od alkoholu, tj. w granicach 250 osób, są to dane szacunkowe.

Z uzyskanych informacji z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu wynika, że na terenie Gminy Grudziądz w 2015 roku zatrzymano 26 nietrzeźwych kierujących. W 2015 roku do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policji doprowadzono 40 mieszkańców Gminy Grudziądz. Nie odnotowano przypadków nieletnich sprawców czynów karalnych, natomiast w 2014 roku odnotowano 4 takie czyny. W 2015 roku odnotowano 4 interwencje w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Na terenie gminy ujawniono 1 przestępstwo przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Prokuratura Rejonowa w Grudziądzu informuje, że w roku 2015 prowadziła 74 sprawy z powodu popełnienia przestępstwa przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym wszystkie wobec osób dorosłych, natomiast w 2014 roku prowadzono 99 takich postępowań. W 2015 roku prowadzono 10 spraw z powodu popełnienia przestępstwa przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii wobec dorosłych mieszkańców Gminy Grudziądz. W 2015 roku 1 sprawa była prowadzona w Prokuraturze w związku z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nie dotyczyła mieszkańców Gminy Grudziądz.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu informuje, że w roku 2015 nie prowadził spraw o czyn karalny z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wobec osób nieletnich, natomiast prowadzono 22 sprawy o przestępstwa przeciwko ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym 2 sprawy wobec mieszkańców Gminy Grudziądz. W 2015 roku prowadzono 12 spraw związanych z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wobec mieszkańców Gminy Grudziądz. Wydział Karny prowadził 203 sprawy o wykroczenia przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym 3 sprawy wobec mieszkańców Gminy

Grudziądz.

Kolejną instytucją, od której uzyskano informacje o pomocy osobom uzależnionym jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Innych Uzależnień w Grudziądzu. W poradni w 2015 roku leczyło się ogółem 753 osoby. Z Gminy Grudziądz z powodu uzależnienia od alkoholu w 2015 roku leczyły się 124 osoby, natomiast z powodu uzależnienia od narkotyków leczyło się 31 osób. W przypadku osób uzależnionych od narkotyków najczęściej używane substancje to marihuana, amfetamina i dopalacze.

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Świeciu nie udzielił odpowiedzi na pismo o udostępnienie danych statystycznych za rok 2015.

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Całodobowy Młodzieżowy oddział Leczenia Uzależnień w Toruniu informuje, że w 2015 roku w Ośrodku leczyło się 171 osób, z terenu Gminy Grudziądz leczyły się 2 osoby (w tym 1 w wieku 16 lat i 1 w wieku 20 lat). Substancje psychoaktywne najczęściej używane przez pacjentów ośrodka to marihuana, amfetamina i dopalacze.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu zapytany o zakażenia wirusem HIV w związku z używaniem substancji psychoaktywnych odpowiada, że w 2015 roku odnotowano 1 przypadek zakażenia HIV, zakażenie to dotyczyło mężczyzny z Gminy Grudziądz. Brak jest danych czy zakażenie wirusem HIV miało związek z używaniem narkotyków.

Pedagodzy Gminy Grudziądz przeprowadzili badanie ankietowe wśród uczniów I klas gimnazjalnych w 2016 roku. Badania dotyczyły używania substancji psychoaktywnych przez młodzież Gminy Grudziądz. Przebadano 82 uczniów. Uczniowie wypełniali ankietę anonimowo, jedynie w obecności pedagoga. Jak wynika z badania młodzież czerpie wiedzę o substancjach psychoaktywnych z zajęć profilaktycznych czy też akcji szkolnych, tak wypowiedziało się ponad 48% badanych, około 39% badanych czerpie wiedzę z mediów, następnie od nauczyciela i znajomych. Ponad 60% badanych oświadcza, że nie paliło papierosów, ponad 50% natomiast oświadcza w ankiecie, że nie piło alkoholu. Jeśli chodzi o dopalacze to 100% badanych odpowiedziało, że nie używało dopalaczy. 98% badanych udziela informacji w ankiecie, że nie używało narkotyków, a 2% odpowiada, że używało narkotyki (marihuana, haszysz). Młodzież w prawie 60% wypowiada się, że ma wiedzę o szkodliwości dopalaczy czy też narkotyków. Młodzi ludzie w przeprowadzonym badaniu twierdzą, że przede wszystkim problemy i kłopoty skłaniają młodzież do zażywania substancji psychoaktywnych, ale również wpływ rówieśników, chęć im zaimponowania. Jak twierdzą badani substancje psychoaktywne nie są dostępne na terenie szkoły.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grudziądzu w 2015 roku przeprowadziła 27 rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami z problemem alkoholowym, wobec 1 osoby skierowano wnioski do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

W 2015 roku do punktu konsultacyjno- informacyjnego zgłosiło się 51 osób i udzielono ponad 80 porad.

Zespół interdyscyplinarny w 2015 roku prowadził 35 procedur Niebieskiej Karty, natomiast w roku 2014 prowadzono 33 procedury.

Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudziądzu w 2015 roku skorzystało 453 rodzin, a w roku 2014 465 rodzin. Z powodu alkoholizmu pomoc z ośrodka otrzymało w 2015 roku 21 rodzin, a w roku 2014 - 19 rodzin. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w swojej codziennej pracy udzielają wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego i prawnego osobom z problemem alkoholowym (pijących szkodliwie), kierują wnioski o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, motywują do udziału w terapii, prowadzą rozmowy dyscyplinujące, uczestniczą w rozprawach o przymusowe leczenie odwykowe.

Rozdział 3

Partnerzy Programu

§ 1. Urząd Gminy Grudziądz realizuje zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii współpracując z różnymi instytucjami i osobami, w tym z:

- 1) gminnymi placówkami oświatowymi;
- 2) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- 3) Gminnym Ośrodkiem Kultury;
- 4) gminnymi ośrodkami zdrowia;
- 5) Zespołem Interdyscyplinarnym;
- 6) parafiami;
- 7) pracownikami świetlic socjoterapeutycznych;
- 8) Komendą Miejską Policji w Grudziądzu;
- 9) Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej – poradnią terapii uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień w Grudziądzu;
- 10) Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Grudziądzu;
- 11) Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Grudziądzu;
- 12) lokalnymi mediami;
- 13) stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 4

Cele strategiczne i operacyjne Gminnego Programu

§ 2. Celem strategicznym Gminnego Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących, ulepszenie sposobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Celem długofalowym jest wytworzenie wśród mieszkańców gminy nowej świadomości dotyczącej relacji alkohol – człowiek oraz promowanie zdrowego stylu życia.

§ 3. Cele operacyjne Gminnego Programu to:

- 1) ograniczenie i zmiana struktury spożywania napojów alkoholowych;
- 2) zmiana zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji w sytuacjach związanych z substancjami psychoaktywnymi;
- 3) wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- 4) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;

5) budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie);

6) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi.

Rozdział 5

Zadania Gminnego Programu

§ 4. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią:

1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych realizowane w szczególności poprzez:

a) udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego, prawnego dla osób z problemem alkoholowym (pijących szkodliwie) poprzez pracę pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz punktu konsultacyjnego;

b) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego poprzez rozmowy interwencyjno – motywacyjne z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

c) specjalistyczne poradnictwo rodzinne;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

a) prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy innych uzależnień poprzez działalność punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ofiar przemocy w rodzinie,

b) udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, gdzie występują problemy alkoholowe poprzez działalność świetlic socjoterapeutycznych,

c) udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę poprzez finansowanie porozumienia „Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia”,

d) działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i efektywną realizację procedury „Niebieskiej Karty”,

e) szkolenia w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom patologicznym,

f) finansowanie pracy terapeutycznej z rodziną,

g) finansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym czy problemem przemocy,

h) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy,

i) finansowanie dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach socjoterapeutycznych,

j) organizowanie narad i konferencji w zakresie pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym,

k) organizowanie, finansowanie szkoleń, konferencji i warsztatów dotyczących obowiązujących

procedur (w tym „Niebieskie Karty”), współpracy służb w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych,

l) rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

l) prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

a) prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,

b) realizację programów profilaktycznych dla rodziców,

c) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych,

d) prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych, używaniem substancji psychoaktywnych podejmowanych przez młodzież,

e) edukację publiczną w zakresie problematyki alkoholowej poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnych, konkursów, festynów,

f) profilaktykę środowiskową;

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przemocy w rodzinie w szczególności:

a) udzielanie wsparcia społeczności abstynenckiej,

b) wspieranie inicjatyw profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu,

c) wspieranie różnorodnych form samopomocy oraz prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Rozdział 6

Monitoring i ewaluacja

§ 5. Koordynację Programu powierza się kierownikowi Referatu Oświaty Urzędu Gminy Grudziądz.

§ 6. Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

1) wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i przeciwdziałaniem narkomanii dla mieszkańców Gminy Grudziądz;

2) analizy danych na temat problemu alkoholowego i narkotykowego w gminie;

3) analizy ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 7. Sprawozdanie z realizacji Programu Wójt Gminy Grudziądz przedstawi Radzie Gminy Grudziądz.

Rozdział 7
Preliminarz wydatków

LP	ZADANIE	85153 zwalczanie narkomanii	85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi	RAZEM dział 851 ochrona zdrowia
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	4.000,00	14.000,00	18.000,00
2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	2.000,00	14.500,00	16.500,00
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	8.000,00	80.000,00	88.000,00
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przemocy w rodzinie	7.000,00	3.000,00	10.000,00
5	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-----	29.500,00	29.500,00
	razem	21.000,00	141.000,00	162.000,00

PRZEWODNICZĄCA RADY

[Podpis]
mgr Hanna Kotodziej